

Sənayeləşmə prosesi keyfiyyətcə yeni mərhələyə qədəm qoyur

İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində davamlı tədbirlər həyata keçirən Azərbaycan hökuməti qeyri-neft sektorunun rentabelli sahələrindən sayılan elmtutumlu sənaye müəssisələrinin yaradılmasına da ciddi dəstək verir. Prezident İlham Əliyev respublikanın sovetlər birliyi dövründə bu sahədə mövcud olmuş güclü potensialının bərpasını, ayrı-ayrı sənaye sahələri üzrə ixtisaslaşmış istehsal müəssisələrinin müasirləşdirilməsini, texnoloji parkların yaradılmasını qarşıda duran ciddi vəzifələr kimi müəyyənləşdirib.

Qeyri-neft sənayesi sürətlə inkişaf edir

Ötən illərdə respublikanın əsas sənaye mərkəzlərindən sayılan Abşeron, Gəncə, Sumqayıt və Naxçıvanda müasir sənaye müəssisələri tikilərək istifadəyə verilib. Ölkədə zəruri kadr potensialı və işçi qüvvəsinin, xammal ehtiyatlarının, faydalı qazıntıların mövcudluğu həmin müəssisələrin səmərəli fəaliyyətini təmin edib. Dövlət Statistika Komitəsindən aldığımız məlumata əsasən, sənayeləşmə istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində 2012-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında qeyri-neft sənayesində 7,7% artım müşahidə edilib. Bu müddətdə sənaye sahələrində 25,8 milyard manatlıq məhsul istehsal olunub və xidmətlər göstərilib. Qeyri-neft sənayesi üzrə qida, içki, toxuculuq, geyim, kağız və karton, poliqrafiya, rezin və plastmas məhsulları, tikinti materialları, metallurgiya, hazır metal məmulatları, elektrik avadanlıqları, mebel, elektrik enerjisi və s. məhsulların istehsalında daha çox artım olub.

Prezident İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2012-ci ilin 9 ayında sosial-iqtisadi inkişafın yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş iclasında bildirdiyi kimi, «...Bu, sənaye sahəsində aparılan islahatların məntiqi nəticəsidir. Çünki ölkəmizdə geniş sənayeləşmə prosesi gedir. Bir neçə il bundan əvvəl mənim tərəfimdən bu məsələ ilə bağlı konkret tapşırıqlar verilmişdir və biz bu tapşırıqların gözəl nəticələrini görürük. 7,7 faiz artan qeyri-neft sənayemiz böyük nailiyyətdir».

Hesabat dövründə Bakıda və respublikanın bölgələrində bir sıra yeni sənaye müəssisələri işə salınıb. Bakı şəhərində Metal konstruksiyalar zavodu, Sumqayıt şəhərində «Azgüntex» zavodu, Sumqayıt Texnologiyalar Parkında Ağır maşınqayırma zavodu, «Holcim»in yeni sement zavodu, Cəlilabad rayonunda Un fabriki nəzdində un dəyirmanı və taxıl anbarı kompleksi, Qazax rayonunda Konserv zavodu, Masallı rayonunda soyuducu anbar və istixana kompleksləri, Şəki rayonunda taxıl anbarı və dəyirman kompleksi və digər sənaye obyektləri istifadəyə verilib.

Yüksək Texnologiyalar

Parkı yaradılır

Prezident İlham Əliyevin 5 noyabr 2012-ci il tarixli «Yüksək Texnologiyalar Parkının yaradılması haqqında» fərmanı elmtutumlu sənaye potensialının gücləndirilməsi baxımından vacib əhəmiyyətə malikdir. Fərman müasir texnoloji nailiyyətlərə əsaslanan informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahələrinin genişləndirilməsi, elmi tədqiqatların aparılması, yeni informasiya texnologiyalarının işlənilməsi üzrə müasir komplekslərin yaradılmasını təmin etmək məqsədi daşıyır. Fərmana əsasən, Sumqayıt şəhərində Yüksək Texnologiyalar Parkının yaradılması («YT Park») nəzərdə tutulur. «YT Park» informasiya və kommunikasiya texnologiyaları, telekommunikasiya və kosmos, enerji səmərəliliyi sahələrində tədqiqatların aparılması, yüksək texnologiyaların hazırlanması üçün zəruri infrastrukturunu, maddi-texniki bazası, idarəetmə qurumları olan xüsusi iqtisadi zona kimi fəaliyyət göstərəcək.

Fərmana əsasən, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi «YT Park» üçün ayrılmış ərazidə zəruri infrastrukturun yaradılması, xidmətlər göstərilməsi və parkın fəaliyyətinin səmərəli həyata keçirilməsi istiqamətində tədbirlər görməlidir. Nazirlik, həmçinin, «YT Parkı»ın fəaliyyət istiqamətləri üzrə elmi tədqiqat və təcrübə-konstruktor işlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə yerli və xarici elmi tədqiqat, ali təhsil müəssisələrinin fəaliyyətini əlaqələndirməli; elmi-texniki, innovasiya sahələrində əməkdaşlığın təşkili və genişləndirilməsi üçün İqtisadi İnkişaf Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi və Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə təkliflər hazırlamalıdır.

Sənayedə vergi və

gömrük güzəştləri...

Fərmanla «YT Park»ın fəaliyyətinin təşkili və idarə olunması məqsədilə Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin tabeliyində «Yüksək Texnologiyalar Parkı - «YT Park» Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin yaradılması nəzərdə tutulur. Cəmiyyətin ümumi yığıncağının səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi və maliyyələşdirilməsi üzrə tədbirlər Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinə və Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə həvalə olunub. Nazirlər Kabinetinə isə Dövlət Neft Şirkətinin «Azərikimya» İstehsalat Birliyinin tabeliyindəki Superfosfat zavodunun ərazisindən 30 hektar torpaq sahəsinin «YT Park»a verilməsini təmin etmək tapşırılıb.

«YT Park» ərazisində xüsusi vergi və gömrük güzəştlərinin tətbiqi də fərmanda əksini tapıb. Konkret olaraq, fərmanın 7.1.3 bəndinə əsasən, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi İqtisadi İnkişaf Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Vergilər Nazirliyi və Dövlət Gömrük Komitəsi ilə birlikdə «YT Park»da vergi və gömrük sahəsində stimullaşdırıcı tədbirlərin tətbiqi ilə bağlı təkliflər hazırlayıb Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təqdim etməlidir.

«Yüksək Texnologiyalar Parkı - «YT Park» Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin nizamnamə kapitalının, habelə ilkin mərhələdə saxlanma xərclərinin maliyyələşdirilməsinin dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Fərmanla Vergilər Nazirliyi və Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə «Yüksək Texnologiyalar Parkı - «YT Park» Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin dövlət qeydiyyatına alınması üçün tədbirlər görülməsi tapşırılıb.

15 yeni zavod inşa olunacaq

Sənaye və Energetika Nazirliyinin aparat rəhbəri Rasim Məmmədovun sözlərinə görə, «YT Park»da yüksək texnologiyalarla təchiz olunacaq 15 zavod fəaliyyət göstərəcək. Hazırda Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Agentliyinin dəstəyi ilə «Azgüntex» şirkətinin inşa etdiyi yeni zavodda Almaniya istehsalı olan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə başlanılıb. Yeni müəssisə ildə 100 min ədəddən çox fotoelektrik modulları, habelə enerjiyə qənaət edən bir milyon ədədə yaxın müxtəlif lampalar istehsal edəcək. Qiymətlər Çin istehsalçılarının bazarda təklif etdikləri məhsulların qiymətlərinə uyğun olacaq. Zavod günəş panelləri ilə yanaşı, enerjiyə qənaət edən «LED lampaları» da buraxacaq.

R.Məmmədov qeyd edib ki, Azərbaycan yaxın gələcəkdə tikinti materiallarının istehsalında «yaşıl texnologiyalar»dan istifadə etmək niyyətindədir. Ümumiyyətlə, 2020-ci ildə ölkədə istehsal olunacaq enerjinin 20%-ni alternativ enerjinin payına düşəcəyi gözlənilir.

Samir MUSTAFAYEV